

POLIN GEDŽ
**DETE
JUTRA**

Prevela
Branislava Radević-Stojiljković

Laguna

Naslov originala

Pauline Gedge

CHILD OF THE MORNING

Copyright © 1977 by Pauline Gedge

Translation rights arranged by Bella Pomer Agency Inc.
All rights reserved.

Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

Majci Ajrini i ocu Lojdu, s ljubavlju

Dugujem zahvalnost osoblju biblioteke Ikstenžn Univerziteta Alberta u Edmontonu na izvanrednoj usluzi. Isto tako, moram da se zahvalim i autorima čija sam dela proučavala. Njihova životna i mukotrpna posvećenost sakupljanju činjenica o drevnom Egiptu meni, običnom laiku, omogućila je da napišem ovu knjigu i žao mi je što ne mogu da ih sve spomenem jer je spisak podugačak.

Ovo sam učinila od srca ispunjenog ljubavlju prema Ocu Amunu;
U Njegov skriveni plan sam proniknula ove prve godišnjice;
Mudrost mi je pružio Njegov izvanredan Duh i nisam zaboravila
nijedan Njegov zahtev.

Moje veličanstvo zna da je božanstvo.

To sam učinila po Njegovoj zapovesti; On me je vodio.

Ništa nisam ni zamislila bez Njegovog udela; On me je uputio.

Njegov hram mi nije dozvolio da spavam; nisam pogazila Njegove
zapovesti.

Srce mi se ispunilo mudrošću pred mojim Ocem; proniknula sam u
tajne Njegovog srca.

Nisam okrenula leđa Gradu Svegospoda, već sam se s njime suočila.

Znam da je Karnak Božje boravište na zemlji; carski uspon Početka;

Sveto oko Svegospoda; mesto Njegovog srca;

Koje se odlikuje Njegovom lepotom i obuzima one koji ga slede.

Molitva kralja Hatšepsua I, sročena za
proslavu jedne godišnjice

Predgovor

Rano je otišla u krevet, davši znak robinji i gotovo neprimetno šmugnuvši iz dvorane dok se na malim pozlaćenim stolovima hrana i dalje pušila, a miris cveća, svuda razbacanog, kretao u nevidljivom oblaku, prateći je dok je odmicala između stubova. Iza nje se začuo uzbuđeni pljesak dok su svirači zauzimali mesta da bi se dali u brzi, zanosni ritam, ali je ona produžila, a Merire je gotovo potrčala da bi s njom održala korak. Kada je stigla u svoje odaje, nije obratila pažnju na salutiranje stražara, samo je projurila do spavaće sobe i zbacila sandale s nogu.

„Zatvori vrata“, rekla je, a Merire poslušala i zalupila ih. Okrenula se nastojeći da, obazrivim pogledom, proceni raspoloženje svoje gospodarice. Hatšepsut se sručila na stolicu pred ogledalom i mahnula rukom. „Skini sve s mene.“

„Da, veličanstvo.“

Vešte ruke su podigle tešku, kitnjastu periku, nežno skinule bleštavu zlatnu ogrlicu s karneolima i neosetno svukle praporaste narukvice s mlitavih ruku. Sobu su prijatno zagrejala dva mangala s užarenim ugljekljem, svaki u svom uglu, a svetlost lampi je podrhtavala i jedva narušavala duboke senke, pošto su u to doba dana vesele boje zidova bile prigušene, jedva vidljive; samo bi poneki trzaj plamena tu i tamo uhvatio zaustavljeni pokret ili odsev dragocenog metala. Soba je, za razliku od svoje napete i ljutite zatvorenice, odisala dremežom.

Hatšepsut je stajala dok joj je Merire odvezivala s ramena trake mekog platnenog ogrtača i zbacila ga s nje. Sipala je vruću, mirisnu vodu i počela da pere kol s tamnih očiju i crvenu kanu s tabana i

šaka. Starija žena je netremice posmatrala sebe u uglačanoj dubini ogromnog bakarnog ogledala.

Kada je Merire završila, Hatšepsut je prišla uzglavlju kreveta i oslonila se na njega sklopjenih ruku.

Kad je u palati vrvelo od mojih dvorjana što neprestano dolaze i odlaze, i kad se, po celi dan i noć, po mojoj zapovesti po hramu širio miris tamjana, tad su svi želeli da mi služe do smrti. Da, da, ali čije smrti? Čije? Gde su sada ti hrabri razmetljivci? I šta sam učinila da sve mora tako da se okonča? Bogove sam obasula zlatom i robovima. Puno sam izgradila i namučila se. Za ovu zemlju, moj večiti, lepi Egipat. Podarila sam deo svog božanskog bića, noćima se znojila ležeći budna i nespokojna kako bi narod mirno spavao i bio bezbedan. Danas čak i felasi na poljima pričaju samo o ratu. O ratu, ne o pljačkaškim pohodima niti o pograničnim čarkama, već o pravim bitkama za osvajanje carstva. A ja, nemoćna, ne mogu ništa da učinim do da posmatram. Ova zemlja nije stvorena za ratovanje. Mi se smejemo, pevamo, volimo se i gradimo i trgujemo i radimo, ali nas rat previše obuzima pa će nas na kraju sve uništiti.

Merire je odnela vodu i vratila se sa spavaćicom.

Međutim, Hatšepsut ju je odbila odmahnuvši rukom. „Ne, noćas. Samo ostavi sve kako jeste. Možeš ujutro da središ. Izađi sada.“

Nije se ona plašila smrti. Zнала je da se taj trenutak primiće, da je sve bliži i bliži. Možda će nastupiti sutradan, a možda i ne tako skoro, pošto je iscrpljena od života i žudi za počinkom. Ali najzad je sama i tišina prazne odaje onespokojava. Spustila se na ležaj i potpuno mirno sedela. „O, moj Oče“, molila se, „moćni Amune, kralju svih bogova, na ovaj svet sam došla ovako, naga, i ovako ću, naga, dospeti u Kuću mrtvih.“

Ustala je i počela da korača po sobi, ne praveći golim stopalima šum po podu od crvenih i plavih pločica. Primakla se vodenom satu i na trenutak posmatrala kako kaplje. Do izlaska sunca ostala su četiri sata. Četiri sata. A potom, još jedan dan iscrpljujuće uskraćenosti i prinudne besposlice dok sedi u vrtu, plovi rekam, obilazi kočijom teren za vojnu obuku u istočnom delu grada. Istim onim kolima koja joj je onog blistavog, svežeg jutra poklonila njena vojska. Kako je tada bila mlada! Kako joj je srce zaigralo od straha i uzbuđenja i kako se grčevito uhvatila za uglačane strane zlatne kočije dok su njeni konji tutnjali tvrdim, suncem ispečenim peskom, sekući razbukkali, mirni pustinjanski vazduh vatrom i smrću!

Sada je zima, mesec hator, mesec koji tek beše počeo a već se činilo da mu nema kraja. Za vreme prohladnih noći i dana što su tek neznatno hladniji od letnjeg doba, obuzimalo ju je sve dublje očajanje proisteklo iz nerada. A stari bol, bol na koji se nikad nije navikla, počeo je da je obuzima tako da je otvorila oči. Pred njom, udaljen i nejasan, njen lik je plivao u poluosvetljenom, iskovanom srebru ogromnog reljefa koji je sačinjavao deo zida. Ohola vilica što nosi faraonsku bradu isturena je, oči ukočenog i nepomućenog pogleda pod težinom visoke kraljevske dvostruke krune Egipta. Iznenada se nasmejala.

Tako je bilo i tako će zauvek biti, da sam bila kralj Egipta, ja, Kćer Amuna. U vremenima što dolaze, muškarci će znati i čudiće se kao što sam se ja čudila i divila spomenicima i čudesnim postignućima svojih predaka. Ja nisam sama. Uostalom, živeću doveka.

1

1

Iako je severni zid učionice bio otvoren prema vrtu, vetar što preovlađuje leti nije dopirao između zaslepljujuće belih stubova ukrašenih bojom. Bilo je zagušljivo vruće. Učenici su prekrštenih nogu sedeli na prostirkama od papirusa dodirujući se kolenima i, glava pognutih preko komada izlomljene grnčarije, mukotrpno su prepisivali dnevnu lekciju. Kemveze je, sklopljenih ruku, osetio da mu se san prikrada u glavu i kriomice je pogledom okrznuo kameni vodeni sat. Skoro podne. Nakašljao se, a dvanaest malih lica se s iščekivanjem okrenulo prema njemu.

„Jeste li svi završili? Ko će mi pročitati današnju mudrost? Ili, bolje rečeno, ko je dovoljno mudar da mi pročita današnju lekciju?“ Blistao je od zadovoljstva zbog svoje duhovite doskočice i učtivi žamor smeha se raširio prostorijom. „Ti, Menče? Aser-amune? Da Hapuseneb može, to znam, neću njega pitati. Ko se dobrovoljno javlja? Tutmose, ti ćeš.“

Tutmos se, nerado, jedva pridigao na noge, a Hatšepsut ga je, sedeći pored njega, gurnula i napravila grimasu. Nije na nju obratio pažnju, obema rukama je držao lonac i rastrojeno piljio u njega.

„Počni. Hatšepsut, sedi mirno.“

„Čuo sam da ti... da ti...“

„Slediš.“

„Da, slediš. Čuo sam da ti slediš zadovoljstva. Ne oglušuj se o moje reči. Obraćáš li um svim... svim...“

„Oblicima neživih stvari.“

„Oh. Svim oblicima neživih stvari?“

Kemveze je uzdahnuo dok je dečak nastavio jednoličnim tonom. Sasvim je izvesno da Tutmos nikada neće izrasti u obrazovanog i prosvetčenog muškarca. Nikakvu ljubav ne oseća prema čaroliji reči i, po svemu sudeći, zadovoljava se dremežom za vreme časova. Možda bi On trebalo da razmisli o tome da sina ranije pošalje u vojsku. Međutim, Kemveze je odmahnuo glavom zamišljajući sliku Tutmosa kako s lukom i kopljem u ruci stupa na čelu čete prekaljenih starih ratnika. Dečak je ponovo zastao, iščekujući, prstom je pokazao optužujući hijeroglif, dok je posmatrao učitelja s glupavom pometenošću u očima. Starac oseti iskru ljutnje. „Ovaj odeljak“, rekao je osiono, zlovoljno ubadajući to mesto na vlastitom svitku, „odnosi se na razborito i potpuno opravdano korišćenje biča od kože nilskog konja po zadnjici lenjog dečaka. Možda pisar misli upravo na dečaka kao što si ti, Tutmose? Treba li da osetiš bič od kože nilskog konja? Smesta mi ga donesi!“

Nekolicina drugih dečaka se zakikota, ali Neferu-kebit, ojađena, ispruži ruku. „O, molim vas, učitelju, nemojte ponovo! I juče je dobio batine, a otac je bio ljut!“

Tutmos se zacrvene i prostreli je pogledom. Bič od nilskog konja je bio stara i istrošena šala, budući običan tanak i savitljiv vrbov prut koji je Kamveze svakodnevno nosio pod miškom, kao što general na dužnosti nosi palicu. Pravi bič je bio namenjen zločincima i buntovnicima. To što se devojčica zauzela za njega bila je so na već bolnu ranu, pa dečak promrmlja nešto sebi u brk kad mu je učitelj rukom odsečno dao znak da sedne.

„Dobro, onda, Neferu, pošto želiš da mu ublažiš kaznu, možeš da preuzmeš njegov zadatak. Ustani i nastavi.“

Neferu-kebit je bila godinu dana starija i znatno oštroumnija od Tutmosa. Upravo je bila usavršila staru, izlomljenu grnčariju i prešla na svitke papirusa, pa je lekciju s lakoćom završila.

Čas je okončan kao i obično, molitvom Amunu. Učenici su ustali dok je Kemveze izlazio iz prostorije, a nakon toga se raširio žamor.

„Nije važno, Tutmose“, Hatšepsut je vedro rekla, uvijajući svoju prostirku. „Posle spavanja pođi sa mnom da vidiš novu gazelu u zoološkom vrtu. Naš otac joj je ubio majku i sada nema nikog da je voli. Hoćeš li poći?“

„Neću“, smesta je odgovorio. „Ne želim više s tobom da jurcam oko palate. Osim toga, sada treba da svakog poslepodneva idem u kasarnu i vežbam luk i koplje s Ahmesom pen-Nekebon.“

Otišli su do ugla i ostavili prostirke na gomilu s drugim prostirkama, a Neferu-kebit je dala znak nagoj robinji koja je strpljivo čekala pored velikog srebrnog krčaga. Žena im je sipala vodu i ponudila je uz naklon.

Hatšepsut je, mljacnuvši usnama, popi naskap. „Divna, divna voda! A ti, Neferu? Hoćeš li ti da pođeš sa mnom?“

Neferu se nasmeši mlađoj sestri. Rukom joj je prevukla preko glatke, obrijane glave i popravila razbarušeni dečji pramen tako da joj ponovo prikladno visi preko levog ramena. „Hatšepsut, ponovo si prosula mastilo po suknji. Hoćeš li ikada porasti? U redu, poći ću s tobom ako Nozme dozvoli. Samo nakratko. Može li tako?“

Devojčica je oduševljeno poskočila. „Da! Dođi po mene kad se probudiš!“

U prostoriji nije bilo nikoga osim robinje i njih troje. Ostala deca su hitala kući sa svojim robovima dok je vrućina poprimala opipljivu težinu u vidu zagušljivog vazduha koji ih je, činilo se, terao da pognu glavu i ispunjavao ih pospanošću.

Tutmos zevnu. „Pronaći ću majku. Trebalo bi, valjda, da ti se zahvalim, Neferu-kebit, što si me izbavila, ali bih voleo da gledaš svoja posla. Drugi dečaci smatraju da je predstava zabavna, a ti me ponižavaš.“

„Da li bi radije dobio batine nego da ispadneš šašav?“ frknula je Hatšepsut. „Stvarno, Tutmose, previše si ponosan. A i istina je. Lenj si.“

„Ćut!“ reče Neferu. „Tutmose, ti znaš da sam postupila tako samo zato što brinem za tebe. Evo Nozme. Budite učtivi. Videćemo se kasnije, mala Hat.“ Poljubila je Hatšepsut u teme i odjezdila u blistavi vrt.

Nozmi je bilo dozvoljeno isto onoliko povlastica s kraljevskom decom koliko i Kemvezeu. Kao kraljevska dadilja, ona ih je grdila, ulagivala im se, ponekad bi ih pljesnula, i uvek obožavala. Faraonu je za njihovu bezbednost bila odgovorna svojim životom. Uposlila ju je druga žena Mutnefert kao dojilju kada su rođena dva dečaka blizanca, Uačmes i Amunmes, a božanska supruga, Ahmoze, zadržala ju je radi Neferu-kebit i Hatšepsut. Mutnefert je sama dojila Tutmosa. On joj je bio treći sin i o njemu se starala kao orlica, jer je sin dragocen, naročito sin kraljevskog roda, pošto su joj dva mala dečaka već bila umrla od kuge. Sada je Nozme bila otrovnog jezika, oštrog lica i tako ispijena da joj je radna odežda od debele tkanine nesputano visila na mršavom telu i leljala se oko golih gležnjeva dok je svuda žurno

stizala, vičući na robove i koreći decu. Oni je se više nisu plašili, a samo ju je Hatšepsut i dalje volela, možda zato što su Hatšepsut, zbog čudljive sebičnosti detinjstva, voleli svi i stoga su se pribojavali da njene želje dovode u pitanje.

Videvši Nozme kako se brzo približava iz mračnog hola, Hatšepsut je potrčala k njoj i zagrlila je.

Nozme je uzvratila zagrljaj i vrisnula na robinju: „Baci sad tu vodu i operi bazen. Obriši pod za sutrašnju nastavu. Tada možeš da odeš u svoju sobu i da se odmoriš. Požuri!“ Uputila je oštar pogled za Neferu-kebit, ali mlada žena je sada nosila haljinu zrelosti i glava joj više nije bila obrijana već pokrivena sjajnim crnim pletenicama koje su joj padale po ramenima, pa je Nozmin autoritet bio gotovo potpuno nestao. Samo je promrmljala: „Kud ide u ovo doba dana?“ Uzevši devojčicu za ruku, Nozme ju je nežno povelala kroz lavirint hodnika sa stubovima i senovitim natkrivenim tremovima, k vratima dečjih soba koje se naslanjaju na ženske odaje.

Palata je utonula u uspavanu, vrelu tišinu. Čak su i ptice učutale. Napolju, iza vrtova, tekla je velika, vatrenosrebrna reka. Po njenoj površini nije plovio nijedan čamac, a u dubini, u hladnijim, blatinjavim dubinama, ležale su ribe čekajući večer. Čitav grad je spavao kao omadijan. Pivnice behu zatvorene, pijace prekrivene zastorima, a nosači su dremali u senci svojih malih niša u zaštitnim zidovima velikih plemićkih imanja, koja su se kilometrima graničila s rekam. Na dokovima se ništa nije mrdalo osim malih prosjaka koji su lovili priliku da napabirče prosuti tovar. S druge strane reke, u Nekropolisu, Gradu mrtvih, hramovi i prazna svetišta titrali su u izmaglici, smeđe litice su na vrelini izgledale kao da drhte i plešu. Leto u jeku. Pšenica i ječam, detelina, lan i pamuk dovoljno su izrasli za žetvu. Kanali za navodnjavanje polako presušuju uprkos besomučnim naporima od kojih felasima pucaju leđa dok održavaju đermove u pokretu. Prašnjave zelene velike afričke palme i palme što rađaju urme, međa od drveća niz rečnu obalu i zelena boja trske koja sva polako postaje smeđa. I slava Raa što, u belom usijanju od kog se oči suše, večno kulja naniže iz vedrog i bezgraničnog tamnoplavog neba, moćna i nepobediva.

U odajama njenog kraljevskog visočanstva princeze Hatšepsut Knum-Amun osećalo se komešanje vazduha. Otvori za vetar na krovu sprovodili su nadole svaki povetarac koji bi zaduval sa severa, praveći male vrtloge vrelog, ustajalog vazduha. Kada su Nozme i njena šticećenica ušle u prostoriju, dve robinje koje su čekale zajedno skočiše

u znak poštovanja i podigoše lepeze. Nozme na njih ne obrati pažnju. Kada je sa Hatšepsut skinula belu platnenu suknjicu, odsečnim tonom je izdala naređenje i druga robinja se pojavila noseći vodu i odeću. Dadilja je brzo oprala mršavo malo telo. „Ponovo si isprljala suknju mastilom“, rekla je. „Zar moraš da budeš tako neuredna?“

„Zaista mi je žao“, odgovori dete kojem uopšte nije bilo žao. Stajala je pospano dok joj se osveštana voda slivala niz ruke i kapala joj preko smeđeg stomaka. „Neferu-kebit se takođe namrgodila na mene zbog toga što sam isprljala suknjicu. Stvarno ne znam kako se mastilo prosulo.“

„Jesi li danas naučila nešto?“

„Valjda jesam. Ne volim školu baš nešto naročito. Mnogo treba naučiti i stalno samo čekam da se Kemveze naljuti na mene. Ne volim ni što sam tamo jedina mala devojčica.“

„Tu je njena visost Neferu.“

„To je nešto sasvim drugo. Neferu nimalo ne mari za zlobno smeškanje dečaka.“

Nozme je šmrknula. Volela bi da odgovori kako Neferu, izgleda, ničemu ne pridaje važnost, ali se na vreme setila da je ovo lepo dete blistavih očiju, što je razjapilo usta i zeva dok ide prema ležaju, posebna radost velikog faraona i da mu, bez sumnje, izbrblja svaku reč izgovorenu u dečjoj sobi. Nozme nije odobravala nikakvo narušavanje tradicije, i ideja da devojčice, makar bile i kraljevskog porekla, pohađaju školu zajedno s dečacima za nju je neprestano predstavljala izvor razdraženosti. Međutim, faraon je rekao. Faraon je želeo da mu kćerke budu obrazovane, i bile su obrazovane. Nozme je progutala jeretičke reči što su joj navrle navrh jezika i sagla se da poljubi malu ruku. „Lepo spavaj, visosti. Treba li ti još nešto?“

„Ne. Nozme, Neferu je obećala da će me kasnije povesti da obiđemo životinje. Smem li da idem?“

Zahtev je bio uobičajen, predvidiv kao i neprestana dečja glad za slatkijima te Nozme zablista retkim i nežnim osmejkom. „Naravno, ako sa sobom povedeš robinju i stražara. A sad se odmori. Ja ću se ubrzo vratiti.“ Dala je znak ćutljivim, ukočenim figurama što stoje u senci i izašla iz sobe.

Istupiše dve žene kojima je crna koža blistala od znoja i njihove lepeze počеше da se bešumno, lagano spuštaju i lelujuju iznad Hatšepsutine glave.

Mali talasi vazduha kretali su joj se preko tela i na trenutak je posmatrala kako perje leprša i slušala ga kako šumi dok ju je savladao osećaj bezbednosti i mira. Očni kapci joj se sklopiše i okrenu se na bok. Život je lep čak i ako Nozme više na nju, a Tutmos je u poslednje vreme gleda mrko.

Ne znam zbog čega je tako namćorast, bunovno je razmišljala. Želela bih da postanem vojnik i da naučim da koristim luk i strelu i da bacam koplje. Želela bih da marširam s drugim muškarcima i da se borim.

Iznad nje se zakašljala jedna Nubijka, a s druge strane vrata čula je Nozme kako se, uz dug uzdah, sporo penje na svoj ležaj. Hatšepsut je pod vratom osećala malo glatko uzglavlje od abonosa i snovi su počeli da joj zapljuskuju um. Zaspala je.

Kada se probudila, sunce je i dalje bilo visoko, ali je izgubilo oštrinu. Svuda oko nje palata je sa sebe stresala obamrlost i tromo se kretala ka kraju još jednog dana, poput velikog nilskog konja što se izdiže iz blata. U kuhinjama su kuvari čavrljali a lonci čangrljali; začuli su se smeh i jurnjava mnogih nogu po hodnicima. Kada je čista, sveža i nestrpljiva stupila napolje, baštovani su se već vratili na posao i golih, povijenih leđa plevili i podrezivali jutra egzotičnog stranog cveća, i zalivali stotine egipatskih smokava i vrba, koje su od kraljevskog prebivališta napravile suncem prošarane, miomirisne šume. Svuda su se videli nagli odblesci jarkih boja veselih ptica u letu, a nebo je bilo plavo kao senka za kapke njene majke. Potrčala je s robinjom i stražarom koji su užurbano grabili da održe korak s njom. Kada je prošla pored radnika, oni su se uspravili i poklonili joj se, ali jedva da ih je videla. Od trenutka kada je nesigurno prohodala, svet ju je obožavao, nju, kćer Boga, i sada, kao desetogodišnjakinji, slika njene sudbine jasno joj je tekla u krvi, prirodno, samouvereno i s ubeđenjem u ispravnost njenog sveta i svega u njemu. Tu je kralj: Bog, njen otac. Tu je božanska supruga, njena majka. A tu je i narod koji postoji samo da bi je obožavao, i lepi, lepi Egipat negde izvan visokih zidina palate, zemlja koju nikada nije videla ali koja ju je okruživala i ispunjavala strahopoštovanjem.

Jednom prilikom, pre godinu dana, ona, Menk i Hapuseneb su skovali zaveru. Umesto spavanja, izaći će iz palate i otrčati u grad. Otići će Menkovo kući, kilometar i po uzvodno, i igrace se u čamcu njegovog oca. Međutim, uhvatio ih je vratar, vrebajući iz svog skrovišta pored velike, bakarne kapije. Menka je otac išibao, Hapuseneb je

takođe dobio batine, ali nju je otac samo strogo ukorio. Još nije vreme, rekao je, da izađe iz obezbeđene palate. Njen život je dragocen. On pripada celoj zemlji i mora se čuvati, rekao joj je. Uzeo ju je na krilo i dao joj medenjaka i slatkog vina.

Sada, čitavu godinu kasnije, ta pustolovina je gotovo zaboravljena. Skoro zaboravljena. Nešto joj je postalo jasno. Kad odrasteš, možeš da činiš šta hoćeš, ali dotad moraš da čekaš. Čekaš.

Neferu je sama stajala pored ograde. Okrenula se i nasmešila kada je stigla zadihana Hatšepsut. Neferuino lice je bilo bledo, oči iskolačene. Ona nije spavala. Hatšepsut je tutnula ruku u ruku starije devojčice pa su krenule.

„Gde ti je robinja?“, upita Hatšepsut. „Ja sam svoju morala da povedem.“

„Oterala sam je. Volim da ponekad budem sama i dovoljno sam velika da radim skoro sve što mi se sviđa. Jesi li se dobro odmorila?“

„Jesam. Nozmino hrkanje je slično rikanju bika, ali sam ipak uspešla da zaspim. Ipak mi nedostaješ na susednom krevetu. Soba izgleda tako velika i prazna.“

Neferu se nasmeja. „To je stvarno veoma mala soba, draga Hatšepsut, što će ti biti jasno kada se preseliš u veliku odaju u kojoj odjekuju zvuci, kao što je moja.“ Glas joj je odisao gorčinom koju dete nije čulo.

Prošle su kroz kapiju i koračale po širokoj stazi s drvoredom; sa obeju strana bili su raspoređeni kavezi s raznim životinjama: neke behu domaće, kao što su kozorog, porodica lavova, gazele, a neke je doneo njihov otac iz stranih zemalja u kojima je ratovao kao mladić. Većina zveri je mirno spavala u hladu, odajući topao i prijateljski miris koji je okruživao devojčice u prolazu. Staza se završavala tačno naspram glavnog zida koji se uzdizao toliko blizu da je izgledalo da preseca sunce. U njegovoj osnovi se nalazila jednostavna, dvosobna kuća od čerpića u kojoj živi čuvar Kraljevskog zoološkog vrta. On je čekao na tremu, posmatrajući ih. Dok su se približavale, istupio je i kleknuo, čelom dodirujući prašinu.

„Pozdrav, Nebanume“, rekla je Neferu. „Možeš da ustaneš.“

„Pozdrav, visočanstvo.“ Čovek se s mukom uspravio na noge i stajao pognute glave.

„Pozdrav!“, reče Hatšepsut. „Hajde, Nebanume, gde je mladunče gazele? Da li je dobro?“

„Vrlo dobro, visočanstvo“, ozbiljno odgovori Nebanum dok su mu oči iskrile, „ali je uvek gladno. Čuvam ga u malom oboru iza kuće,

ako izvolite da pođete sa mnom. Veoma bučno mladunče. Cele noći se dralo.“

„O, jadničak! Nedostaje mu majka. Misliš da bih mogla da ga nahranim?“

„Pripremio sam kozje mleko u slučaju da vaše veličanstvo poželi da proba. Ali moram da upozorim vaše veličanstvo da je to mladunče snažno i da bi moglo da obori vaše visočanstvo ili da prospe mleko po suknji vašeg visočanstva.“

„O, nije važno. Vas dvoje“, okrenula se i pogledala strpljive patioce koji su se preznojavali, „ostanite ovde. Sednite ispod drveta ili se zabavite nečim drugim. Neću pobeći.“ Prišla je Nebanumu. „Kreni!“

Neferu klimnu glavom i mala grupa obiđe kuću. Zid koji je bacao prohladnu senku nije bio udaljen više od deset koraka, a ispod njega nalazio se mali, privremeni obor napravljen od drvenih kolaca i kانا. Preko gornjeg dela se promolila glava smeđe boje, krupnih, vlažnih očiju s dugačkim trepavicama. Vrisnuvši, Hatšepsut joj pritrča i gurnu ruke kroz ogradu da bi je pomazila. Mladunac je istoga časa otvorio mekana usta i isplazio ružičasti jezik.

Devojčica je uzviknula: „Pogledaj, Neferu! Vidi kako mi sisa prste! O, požuri, Nebanume, toliko je gladan da ću narediti da te izbičuju! Donesi mleko!“

Nebanum se jedva suzdržavao da se ne nasmeje. Ponovo se naklonio i nestao iza ugla.

Neferu je prišla i stala kraj obora. „Divan je“, rekla je milujući gladak vrat. „Jadno zatvoreno stvorenje.“

„Ne budi luda!“, uzvratila Hatšepsut. „Da ga otac nije doneo kući, u pustinji bi stradao tako što bi ga pojeli lavovi ili hijene ili bi mu se desilo nešto slično.“

„Znam, stvarno znam. Ali nekako mi izgleda jadno, željan ljubavi... toliko usamljen...“

Hatšepsut htela da odgovori još jednom nestrpljivom rečju, ali joj ona zamre na usnama. Neferu je plakala, suze su joj nezaustavljivo tekle niz obraze. Hatšepsut je zapanjeno posmatrala. Nikada ranije nije videla Neferu drugačiju osim ugladenu i dostojanstvenu, pa je ovaj iznenadni izliv u njoj neočekivano pobudio zanimanje. Nimalo joj nije bilo neprijatno te je posle nekoliko trenutaka povukla ruku iz usta laneta i stala da je briše o suknju.

„Šta ti je, Neferu? Jesi li bolesna ili te nešto muči?“

Neferu je odsečno odmahнула glavom i ćutke se okrenula, trudeći se da se pribere. Podigla je porub ogrtača i obrisala lice. „Izvini, Hatšepsut. Ne znam šta mi je. Danas nisam uopšte spavala i mislim da sam pomalo umorna.“

„Oh.“ Hatšepsut nije znala šta drugo da kaže pa je, kako je vreme odmicalo, počela da se oseća nelagodno. Kada se Nebanum ponovo pojavio s visokim, uskim krčagom koji je pažljivo nosio u ruci, s olakšanjem je potrčala k njemu. „Daj mi da ga ja ponesem! Je l' težak? Ti mu otvori usta, a ja ću ga pojiti.“

Nebanum otvori obor i udoše. Nežno je obuhvatio životinju kolennima, na silu joj obema rukama otvorivši ćeljst.

Hatšepsut je, jezika isturenog između zuba, balansirala krčagom pred gubicom mladunčeta što se opiralo i počela da ga poji. Krajićkom oka je videla Neferu kako se okreće i odlazi. Prokleta Neferu!, ljutito pomisli. Pokvarila je ovaj divan dan! Ruka joj zadrhta i mleko joj se u mlazu prosu niz prsa, praveći neprijatnu lokvu pod bosim nožnim prstima.

Nebanum joj uze vrć pošto mu ga je pružila i lane se klekajući udalji, obližujući se i uspavano ih posmatrajući jednim zakolutanim okom.

„Hvala ti, Nebanume. Teže je nego što izgleda, zar ne? Sutra ću se vratiti da probam ponovo. Do viđenja.“

Ćovek trznu usnama i veoma duboko se pokloni. „Do viđenja, visosti. Vaš dolazak ovamo uvek mi pričinjava zadovoljstvo.“

„Naravno da ti pričinjava!“, odvrati mu ona preko ramena pa se dade u trk. Sustigla je Neferu baš u trenutku kada je ova pokušavala da izađe kroz kapiju. Hatšepsut je naglo uhvati za ruku. „Ne ljuti se na mene, Neferu. Jesam li te ja naljutila?“

„Nisi.“ Ruka starije devojčice kliznu niz koščata dečja ramena. „Ko bi mogao da se naljuti na tebe? Tebe je divno posmatrati, pametna si i nežna. Nikome nisi mrska, Hatšepsut, ćak ni meni.“

„Šta to znači? Ne razumem te, Neferu-kebit. Ja tebe volim. Zar ne voliš i ti mene?“

Neferu ju je povukla ispod drveća, ostavivši sluge da čekaju nasred staze. „I ja tebe volim. Ali onomad... oh, ne znam zašto bih ti rekla; premlada si da bi razumela. Ali, moram s nekim da razgovaram.“

„Imaš li neku tajnu, Neferu?“ povika Hatšepsut. „Imaš! Imaš! Jesi li se zaljubila? O, molim te, prićaj mi o tome!“ Cimnula je Neferu za

ruku i zajedno su se spustile na hladnu travu. „Da li zbog toga plačeš? Oči su ti i dalje sve natečene.“

„Otkud možeš znati kako je to?“ usporeno reče Neferu, izvukavši bodež i prevlačeći ga napred-nazad preko dlana. „Tebi će život biti lak, svakoga dana beskrajna igra. Kad budeš stasala, moći ćeš da se udaš za koga hoćeš i da živiš tamo gde hoćeš... u unutrašnjosti, u nekoj nomi, na planinama. Bićeš slobodna, moći ćeš da putuješ ili da ne putuješ; moći ćeš da radiš šta god ti ili tvoj muž odlučite, da uživaš u svojoj deci. A ja...“ Odbacila je vlat trave i sklopila ruke, naslonivši se na drvo. Od naleta osećanja njena tamnozuta koža je poprimila još žuću nijansu, a mišići vrata su se ocrtavali poput malih struna vezanih u čvor. Ovakvog izgleda, nije više ostavljala utisak kraljevskog držanja i dostojanstva. Ma koliko ljupke ruke imala, tanak nos ili dugu crnu kosu, bila je obuzeta jadom koji joj je davao izgled tek običnog klonulog i belog jedra što slabašno leprša. „Gurnuli su me u stranu“, nastavila je uzdržanim glasom, „tako što me hrane izvrsnim jelima i oblače u najfinije platno. Kutije i škrinje su mi pune dragulja kao šljunka, a robovi i plemići po vasceli dan preda mnom puze. Danima vidim samo vrh ljudskih glava. Kad ustanem, obuku me; kad sam gladna, nahrane me; kad sam umorna, pregršt ruku skida prekrivače s mog kreveta. Prisutni su čak i u hramu, kada se molim i pevam i tresem sistrum.“ Ojađeno je mahala rukama dok joj je kosa neuredno padala preko vrata. „Ja ne želim da budem velika kraljevska supruga. Ne želim da budem božanska supruga. Ne želim da se udam za blesavog, dobronamernog Tutmosa. Želim samo mir, Hatšepsut, da živim kako odaberem.“ Zatvorila je oči i učitala. Hatšepsut je stidljivo posegnula i pogladila sestru po ruci. Držale su se za ruke dok je sunce počelo da zalazi, a senke da se neosetno izdužuju.

Konačno se Neferu pomerila. „Usnila sam“, prošaptala je, „užasnan san. Sanjam ga gotovo svaki put kad zaspim. Zbog toga danas nisam otišla u krevet već sam izašla ovamo u vrt i legla pod drvo sve dok me oči nisu zapekle od umora, a svet postao nestvaran kao da sam najzad utonula u san. Sanjam... sanjam da sam mrtva, a moj ka stoji u ogromnom, mračnom hodniku što smrdi na pokvarenu ribu. Veoma je hladno. Na kraju hodnika nalaze se velika vrata kroz koja ulazi svetlost, dražesna, blistava, topla sunčeva svetlost. Znam da me tamo očekuje Oziris. Međutim, tamo gde je moj ka, tu je samo mrak, zadah i strašan očaj, jer između mene i tih vrata nalazi se vaga, a iza vage je Anubis.“

„Ali, zašto bi se plašila Anubisa, Neferu? On samo želi da se vaga uravnoteži.“

„Da, znam. Celog života sam pokušavala da činim dobro kako ne bih, kada mi izvaga srce, imala čega da se plašim. Ali u snu je nešto drugačije.“ Klekla je spuštajući drhtave ruke na ramena Hatšepsut. „Približavam se Bogu. On u ruci drži nešto treperavo i pulsirajuće. Znam da je to moje srce. Pero Maata, toliko lepo, leži na vagi. Anubis je pognuo glavu. On stavlja srce u drugi sud i vaga počinje da preteže. Ja sam sleđena. Ona se spušta sve niže i niže, a onda, uz slabi tupi udarac, sud u kojem se nalazi moje srce udara o sto. Znam da sam gotova i da nikada neću koračati tim hladnim podom k Ozirisovoj slavi, ali ne vrištim... odnosno ne vrištim sve dok Bog ne podigne glavu i ne zagleda se u mene.“

Iznenada, Hatšepsut požele da ustane i pobegne daleko, bilo kuda, kako ne bi čula završetak ovog strašnog sna. Bojažljivo je počela da se vrpolti dok ju je sestra držala, ali su je Neferuini prsti stezali, a njene usplamtele oči pekle.

„Znaš šta, Hatšepsut? On me gleda, ali to nije sjajni pogled šakala. Ne. Zato što me baš ti osuđuješ, Hatšepsut. Ti, u odeći Boga ali s licem deteta. To je strašnije nego da je Anubis prema meni okrenuo svoje pseće lice, otvorio čeljust i zarezao. Ja vrištim, ali se tvoje lice ne menja. Oči su ti hladne i mrtve poput vetra što duva preko tog prokletog mesta. Ja vrištim i vrištim i budim se vrišteći, a u glavi mi sve bubnja.“ Glas joj je ponovo potonuo u šapat pa je prihvatila zbunjenu, uplašenu devojčicu u zagrljaj.

Glave naslonjene na njene grudi, Hatšepsut je čula neravnomerni ritam Neferuinog srca. Odjednom, svet više nije izgledao kao bezbedno mesto ispunjeno zabavom. Prvi put je bila svesna nepoznatih svetova koji postoje iza nasmejanih očiju prijatelja, onih kojima veruje. Osećala se kao da sama stoji u snu Neferu-kebit... ali na drugoj strani vrata, u Ozirisovom blagoslovu, osvrćući se k sumornim senkama Dvorane suda. Istrgnula se iz zagrljaja i ustala, rukom skidajući travu što se zalepila za mrlje od mleka na njenoj sukni. „Sasvim si u pravu, Neferu-kebit. Ne razumem. Plašiš me i to mi se ne sviđa. Zašto ne pođeš kod lekara da te pregleda?“

„Već sam bila kod nekoliko njih. Klimaju glavom, smeškaju se i kažu da moram da budem strpljiva, da mladim ljudima čudne pomisli padaju na pamet dok odrastaju. A tek sveštenici! Prinesi više žrtve, savetuju. Amun-Ra ima moć da te izbavi od svih strahova, kažu. I

tako, prinosim žrtve i molim se, ali i dalje sanjam.“ I Neferu ustade pa je Hatšepsut uhvati za ruku te krenuše nazad k stazi.

„Jesi li rekla majci i ocu?“

„Majka bi se samo nasmešila i ponudila mi još jednu ogrlicu. Znaš da otac najčešće postane razdražljiv kad s njim provodim previše vremena. Ne, mislim da ću jednostavno čekati i videti hoće li proći za nekoliko meseci. Žao mi je ako sam te uznemirila. U poslednje vreme imam mnogo poznanika ali nijednog prijatelja, mala moja. Često osećam da niko pod milim bogom ne mari za to ko sam iznutra. Znam da otac ne mari, a ako njega nije briga, koga će biti? Jer on *jeste* svet, zar ne?“

Hatšepsut uzdahnu. Već je izgubila nit Neferuine priče. „Neferu, zašto ćeš morati da se udaš za Tutmosa?“

Neferu malaksalo slegnu ramenima. „Mislim da ni to ne bi razumela i osećam se previše umorno da bih ti sada objašnjavala. Pitaj faraona kad ga budeš srela“, pomalo ljutito odgovori. Šetnju su završile čuteći.

Kada su stigle u suncem obasjani hodnik što vodi u ženske odaje, Neferu zastade i nežno izvuče ruku. „Idi sad Nozmi i ponovo se operi. Kad bi te neko sad video, ni slutio ne bi da nisi malo prljavo derle s ulice koje se ovamo greškom usunjalo.“ Nasmejala se drhtavo. „Moram da se vratim u svoje odaje i da razmislim o tome šta ću večeras obući. Možeš i ti“, glavom je klimnula dvema malaksalim sluškinjama iza njih. „Kasnije se javi kraljevskoj dadilji.“ Odsutno je potapšala Hatšepsut po glavi i udaljila dok su joj narukvice zveckale.

Hatšepsut se, u duši klonula, odvušla u svoje prostorije. Sve je bilo daleko jednostavnije i srećnije kad su ona i Neferu bile mlađe i svakog dana smejući se vitlale kud su htele. Izgleda da bi sada trebalo da se zadovolji igrom s mladim aristokratama i plemićkim sinovima, koji svakog jutra dolaze u učionicu, a da Neferu-kebit pusti da raste i bude izdvojena. Između njih se već proširio jaz. Posle jednostavnog obreda u čast odrastanja, koji je označavao da Neferu stupa u tajanstveno stanje ženstvenosti koje uliva strahopoštovanje, Neferu se preselila u severno krilo palate, u odaje s vlastitim vrtom i ribnjakom, ličnim robovima, savetnicima i zastupnicima i ličnim sveštenikom koji u njeno ime prinosi žrtve. Hatšepsut je videla njenu promenu od nežne, bezbrižne devojčice u dostojanstvenu, povučenu odraslu osobu koja, udaljena i hladna, besciljno tumara praćena svitom što se neprestano klanja i međusobno prepire.

Ja se neću tako promeniti, Hatšepsut se gorljivo zaklela kada je ušla na vrata a Nozme se hitro pojavi iz svoje sobe da je pozdravi. Ja ću uvek biti vesela, sanjati lepe snove i voleti životinje. Jadna Neferu.

Bila je uznemirena pa se oglušila o Nozmin neposredni, kreštavi protest zbog stanja druge čiste suknje koju je tog dana obukla. Razmišljala je o Neferuinom snu u oblaku tame koji odbija da ode. Konačno, ženino gundanje je prodrlo kroz zid i u devojčici se probudila tvrdo glavost. „Ućuti, Nozme“, rekla je. „Skinu s mene ovu suknju i oćetkaj mi uvojak i obrij mi glavu i jednostavno... ućuti.“

Isход je bio iznenađujući. Nije bilo vike i galame. Posle zaprepašćujuće tišine, za vreme koje je dadilja stajala usta stisnutih kao zamka i ruku zaustavljenih u vazduhu, pognula je glavu i okrenula se. „Da, visosti“, rekla je, znajući da je nekadašnja beba dobila krila, i sama iznenađena sopstvenom smelošću, i da su joj dani kraljevske dadilje odbrojani.

Sunce je najzad zalazilo. Ra je putovao na počinak, a crveni, ognjeni obodi njegove vrele barke ostavljali su trag po carskom vrtu kada je Hatšepsut otišla da pozdravi oca. Veliki Horus se prepustio svojoj velikoj stolici, trbuh mu je visio preko pojasa ukrašenog draguljima. Bačvasta prsa su mu plamtela u zlatu, a povrh njegove krupne glave, uzdignuti simboli kraljevstva su se presijavali pod kosim zracima njegovog nebeskog oca.

Tutmos Prvi je stario. Nedavno je bio napunio šezdeset godina, ali je i dalje odavao utisak neizmerne, bikovske snage i jedinstvene odlučnosti s kojom je zgrabio žezlo i mlatilo, simbole moći, koje mu je predao njegov prethodnik, i da ih upotrebi kako bi iskorenio poslednje ostatke prevlasti Hiksa. Uživao je neizmernu popularnost među običnim svetom u Egiptu... napokon bog slobode i odmazde, koji je reči „granica“ pridao dublje značenje. Njegovi pohodi su taktički bili sjajni, doneli hramovima i narodu veliki plen i, što je važnije, bezbednost da obrađuju zemlju i šire trgovinu. U vojsci faraona Amunhotepa bio je general, a kralj je preskočio vlastite sinove da bi dvostruku krunu stavio na Tutmosovu revnosnu glavu. Bio je i nemilosrdan. Otpustio je ženu da bi se venčao Amunhotepovom kćerkom Ahmoze, obezbeđujući time legitimitet svojoj vlasti. Njegova dva sina od prve žene sada su služila u njegovoj vojsci: prekaljeni muškarci, okoreli ratnici, patroliraju pograničnim garnizonima u ime svog oca. Iako

je možda bio moćniji i omiljeniji od bilo kojeg prethodnog faraona, takva moć ga nije oslabila i razmekšala. Volja mu je i dalje bila jaka i nepomućena poput granitnog stuba i pod tom voljom je zemlja vidala rane, živela i procvetala.

Tutmos je sedeo pored jezera, sa svojom ženom, pisarima i robovima, odmarajući se pre večere i posmatrajući ružičastu boju namreškane vode na kasnom poslepodnevnom povetarcu. Kada mu se bosonoga Hatšepsut tiho približila preko tople trave, on je razgovarao sa starim prijateljem Ahmesom pen-Nekebom, koji je pred njim nezgrapno stajao dok je svakom linijom svog krupnog tela odavao pometenost. Tutmos je očigledno bio ljut. I dalje je gledao preko vode, a glas mu se dizao prema Hatšepsut u naletima razdraženosti. „Hajde, hajde, pen-Nekebe, ti i ja smo dovoljno vremena zajedno proveli na bojnom polju i van njega. Nema potrebe da me se plašiš. Molim te samo da kažeš šta misliš i da prestaneš da vrdaš kao nestašno đaće. Zar ti nisam postavio prosto pitanje? Zar ne zaslužujem jednostavan odgovor? Želim izveštaj o napretku mog sina i to smesta.“

Pen-Nekeb se nakašlja. „Veličanstvo, zaista ste bili dobročinitelj svom poniznom slugi i ako vaš ponizni sluga izaziva vaš gnev, onda se vaš sluga unapred izvinjava...“

Tutmos je lupnuvši spustio ruku s prstenjem na rukohvat stolice. „Prestani da se poigravaš mnome, stari prijatelju. Znam koliko si ponosan, ali isto tako znam i koliko si sposoban. Hoće li od njega biti vojnik ili neće?“

Pen-Nekeb se stade preznojavati pod kratkom crnom perikom. Kradom se počea po glavi. „Veličanstvo, dozvolite mi da vam kažem da njegovo kraljevsko veličanstvo već dugo ne dolazi na obuku. S obzirom na okolnosti, njegov napredak *se može* smatrati zadovoljavajućim...“ Glas mu utihnu i Tutmos najzad zabaci glavu i rukom pokaza starijem čoveku k zemlji.

„Sedni. Sedni! Šta se danas s tobom zbiva? Misliš da sam te ovlastio za obuku mog sina zato što si dobar baštovan? Kratko i jasno me izvesti ili možeš da odeš kući bez večere.“

Ahmoze se okrenu u stranu kako bi sakrila osmeh. Ako postoji čovek kog njen muž voli i kom veruje, onda je to ovaj krupni, ružni vojnik što neudobno sedi na zemlji na uljudnom rastojanju od njih. Iako je mislila da je nesrećna okolnost što je Tutmos odlučio da o toj temi raspravlja na prazan stomak, situacija je bila smešna. U njenom životu je u poslednje vreme bilo malo smeha.

Po svemu sudeći, pen-Nekeb se predomislio. Uspravio je ramena. „Veličanstvo, veoma me boli ono što ću vam reći, ali ne mislim da mladi Tutmos može postati vojnik. Nespretnan je i mekan, iako mu je već šesnaesta godina. Ne pokazuje nimalo ljubavi prema disciplini. On je...“ Progutaao je knedlu i očajnički nastavio, „on je lenj i plaši se posekotine, uboda i napada. Možda će se pokazati u učenju?“, beznađežno je završio.

Za vreme duge tišine koja je usledila jedna robinja se histerično zakikotala i odmah je presečena. Tutmos nije odgovorio. Dok mu se boja lagano pela u obraze, pogledom je prelazio po zidovima palate, jezeru i pognutoj glavi svoje žene. Svi oko njega su sa strepnjom iščekivali, poznajući te znake. Gunđajući, primetio je kćerku kako čeka i osmehuje se na rubu gomile. Mahnuo joj je da priđe i svi su odahnuli od olakšanja. Oluja se smanjila na kratkotrajni huk vetra.

„Lično ću doći na teren za obuku“, reče Tutmos. „Sutra ću doći, a ti ćeš moga sina provesti kroz sve vežbe. Ako ne budeš u pravu, pen-Nekebe, lišiću te položaja u službi. Hatšepsut, mila moja, dođi i poljubi me i ispričaj mi šta si danas radila.“

Ona mu pritrča, pope mu se u krilo i zagnjuri lice u vrat. „O, oče, stvarno lepo mirišeš.“ Pognula se i poljubila Ahmoze. „Majko, videla sam mladunče gazele. Nebanum mi je dao da ga nahranim. A Tutmos jutros u školi zamalo nije ponovo dobio batine...“ Smesta je tananom dečjom intuicijom osetila da je pogrešila. Primetila je da se očevo lice smračilo. „Ali zamalo“, brzo je nastavila priču. „Neferu ga je spasla...“ Faraon počeo teško da diše, Hatšepsut se brzo iskoprcala iz oćevog krila i potraži utočište pored Ahmoze. Odlučila je da pokuša još jedanput. Uistinu, mislila je, ovaj dan je tako lepo počeo, ali se završava kao neka Nozmina strašna priča. „Oće,“ zagugutala je, „baš bi bilo lepo od tebe kad bi Tutmosa venčao nekom drugom ženom. Neferu ga ne želi i toliko je nesrećna...“ Iznenada se zaustavila, primetivši da izraz nerazumevanja i zapanjenosti na oćevom licu ustupa mesto buđenju gneva. Bez daha, svesna tišine koja ju je okruživala, počela je da skaće s jedne noge na drugu. „Znam, znam“, rekla je. „Previše se bavim tuđim brigama...“

„Hatšepsut“, pometeno zavreća njena majka, „šta je tebi danas? Da nisi ponovo pila pivo namenjeno slugama?“

Njen otac ustade i ceo dvor ustade s njim. „Mislim da je vreme“, mućno je rekao, „da ti i ja malo poprićamo, Hatšepsut. Ali sada sam umoran i gladan. Imam punu korpu problema sa svojom zabludalom

decom.“ Očima je prostrelio pen-Nekeba, a potom zlosrećnu ženu. „Ahmoze, ispitaj Nozme šta se tu zbiva; želim večeras da saznam. Ti, Hatšepsut, dođi u moje odaje pre nego pođeš u krevet. I nadaj se da ćeš me zateći boljeg raspoloženja.“ Sve ih je popreko pogledao i odjezdio sa svitom za sobom.

Pen-Nekeb je s teškoćom ustao i pre večere krenuo u večernju šetnju oko jezera. Kratki ispadi lošeg raspoloženja Velikog nisu ga previše uznemiravali, ali se tokom dana kupao u znoju i u kostima je osećao krhkost kao da su od trske.

Ahmoze se nasmešila kćerki dok su zajedno koračale ka kraljevskim odajama. „Danas si bila veoma netaktična“, rekla je, „ali, ne brini. On se ne ljuti na tebe već na Tutmosa. Do noćas neće imati mnogo šta da ti kaže. Bez tebe bi bio izgubljen, Hatšepsut“, tužno je završila. „Čuva tvoje blagostanje kao jastreb. Jadna Neferu.“

„Mama, i ja sam umorna i gladna. Nozme me je naterala da nosim uštirkano platno, a ono me grebe. Možemo li pričamo o nečemu drugom?“, Hatšepsut pogleda Ahmoze krupnim tamnim očima, a žena uzdahnu.

Amune, molila se tiho dok su ulazile u velike, sveže odaje, a robovi se pomakli da upale lampe, ona je tvoja kćer. U stvari, ona je tvoje otelotvorenje. Zaštititi je od nje same.

Svakom usamljenom ribaru čiji je trščani čun u mraku poskakivao na Nilu, palata u Tebi je morala izgledati kao priviđenje obećane slave u Ozirisovom raju. U suton su se odjednom upalile hiljade lampi. Činilo se kao da je neki div na zemlju pobacao pregršt svetlih, sjajnih zvezda koje su, same i u gomili, popadale po prostranim hodnicima i mnogim širokim, popločanim stazama tog kraljevstva u kraljevstvu, uskovitlano sijajući i plešući po reci koja brzo teče daleko u noć.

Posed je obuhvatao mnogo jutara vrtova i svetilišta, letnjikovaca i štala, ambara i odeljenja za posluhu i, naravno, glavnu zgradu palate s ogromnim dvoranama za prijeme i obedovanje i tremovima sa stubovima i prolazima oživljenim bojama i popločanim u vidu ribe i divljači, lovaca i lovine, i zelenih biljaka... sve to je životu pružalo radost. Celina je zavijala pravo k rubu hrama s pretećim pilonima i mnogim patuljastim statuama Božjeg sina, Tutmosa, koje sede ruku spuštenih na monolitna kolena, mirnih lica što netremice zure preko nepobedivog kraljevstva.

I vrtovi behu osvetljeni, kao poprskani česticama sjajnih lampi, a supruge i polusupruge, naložnice i plemići, zvaničnici i pisari, prolazili su tamo-amo u miomirisnoj noći dok su im goli, namirisani robovi osvetljavali put.

Na reci je plutala kraljevska barka, prefinjeno ukrašena zlatom, srebrom i dragocenim drvetom, privezana za podnožje širokih stepenica što vode iz reke na široko popločano dvorište s triju strana opervaženo visokim drvećem. Između tog drveća prostirale su se avenije koje vode k belim i zlatnim hodnicima što čuvaju srce Egipta.

Ribar neće odugovlačiti na zapadnoj obali reke. Tamo je Nekropolis, nalik palati, isto tako zauzimao veliku površinu pružajući se između reke i ispreturanih razbacanih grebena što pustinju drže na odstojanju. Svetla preko puta reke, svetla u domovima sveštenika i zanatlija koji rade u grobnicama i hramovima Ozirisovih šticećenika, bila su prigušena, raštrkanija. Noćni vetar je tiho ječao u napuštenim svetilištima, a živi su zaključali svoja vrata sve dok ih Ra ne pozove na još jedan dan mukotrpnog rada u prebivalištima mrtvih. Visoki stubovi i prazne kuće po kojima su razbacane ponude hrane i cveće što vene za one koji, nepomični, stanuju u svojim konačnim prebivalištima, nalikovali su nesavršenom, iskrivljenom i prilično tužnom odrazu u ogledalu života što damara carskim gradom Tebom.

Večernji vetar je oslabio, a noć je i dalje bila mirna i vrela dok su Hatšepsut, Nozme i sluge dečjih odaja prolazili kroz hodnike osvetljene bakljama, s postrojenim nepokretnim čuvarima, k trpezariji. Noćas nema stranih izaslanstava koja treba ugostiti, ali je dvorana puna gostiju i vlastele, omiljenih zvaničnika i prijatelja kraljevske porodice. Zvuk njihovog ćeretanja i smeha odzvanjao je i dopro do devojčice mnogo pre nego što je tapkajući ušla na vrata i sačekala da glavni najavljiivač svečano izgovori njenu titulu. „Princeza Hatšepsut Knum-Amun.“

Društvo je na trenutak prekinulo priču, naklonilo se, a potom nastavilo razgovor. Hatšepsut je pogledom potražila oca, ali on još nije bio stigao. Ni Neferu nije bilo nigde na vidiku. Međutim, User-amun je s Menkom sedeo na podu u uglu. Ona se uputi k njima, zaobilazeći robove što sipaju vino i, ili na jastučice ili na stoličice, smeštaju goste na večeri. Usput je podigla cvet lotosa koji je neko ispustio i počela da mu uvrće dršku kroz dečji uvojak. Odmah joj je vazduh zasićen teškim parfemom počeo ispunjavati nozdrve i ona ga ushićeno udahnu pošto

je prekrstila noge i spustila se na pod pored dečaka. „Pozdrav. Šta vas dvojica radite ovde?“

Menk je neodlučno klimnuo glavom i namignuo User-amunu. Oni su voleli Hatšepsut, ali se činilo da je ona svuda i da se meša u sve njihove planove bez obzira na to da li oni to žele ili ne. Još od neuspele epizode bega, činili su sve što je u njihovoj moći da je se klone, ali se ona iznenada pojavljivala na najneočekivanijim mestima. Ma šta mislili o njoj, dosadna sigurno nije.

User-amun, kao sin jedne od najstarijih i najistaknutijih aristokratskih porodica u zemlji, prema njoj se ophodio na ravnoj nozi. Njegov otac, vezir juga i posle faraona jedan od dvojice najmoćnijih ljudi u zemlji, nalazio se u nadzornom obilasku noma pod njegovom upravom, pa je User-amun za to vreme živeo u palati. On se nakloni nekako čudno, iz struka. „Zdravo, veličanstvo! Tvoja lepota daleko zasenjuje lepotu zvezda. Ah! Oči me izdaju pa ne mogu da gledam!“

Hatšepsut se zakikota. „Jednoga dana ću te naterati da to što si rekao ponoviš ustima u prašini, User-amune. O čemu ste pričali?“

„O lovu“, User-amun se uspravi i smesta odgovori. „Menkov otac nas sutra rano vodi u lov. Možda ćemo uhvatiti i lava!“

„Tja!“, reče Hatšepsut. „Čak i odrasli muškarci teško ubiju lava. Morate prvo da ga nađete.“

„Ići ćemo u brda“, reče Menk. „Možda ćemo se i ulogoriti kad padne noć.“

„Mogu li i ja da pođem?“, Hatšepsut žudno upita.

Dečaci uglas odgovoriše: „Ne!“

„Zašto ne?“

„Zato što si devojčica i zato što te Jedan ne bi pustio“, trezvno odgovori User-amun. „Male princeze nikada ne idu u lov.“

„Ali velike princeze idu. Kad porastem, svakoga dana ću ići u lov. Postaću najbolji lovac u kraljevstvu.“

Menk se nasmeja. Hatšepsutina ljubav prema životinjama joj nikad neće dozvoliti da lovi ijednu životinju veću od patke i ona je to znala. Ali, čak i s deset godina, ponos ju je terao da u svemu bude najbolja. „Šta si radila celog dana?“, upitao je. „Nigde te nisam sreo.“

„Upadala u nevolje“, požalila se. „Ah! Dolaze otac i majka. Sada možemo da jedemo.“

Svi su se naklonili čelom dotičući pod. Glas glavnog oglašivača je jasno zazvonio. „... Moćni Bik Maata, Živi Horus, Miljenik Dveju Boginja, Sjaj U Zmijskoj Dijademi...“

Hatšepsut prošaputa Menku: „Šta misliš, hoće li se tvoja majka noćas ponovo napiti?“

„Oh, čuti!“, besno joj je odgovorio šapatom. „Možeš li da čutiš bar na trenutak?“

„Ne, ne mogu! Gladna sam! Već satima sam gladna!“

Tutmos dade znak rukom i dvor se podiže i ponovo započe priča. Gosti su pronašli svoja mesta, svako za svojim ličnim niskim stolom i robovi se stadoše kretati između njih, s visoko naredanim drvenim činijama. Hatšepsutin rob se približi i pokloni. „Pečenu gusku, visocanstvo? Govedinu? Punjeni krastavac?“

„Od svega pomalo!“ Dok je jela, uznemireno je po prostoriji pogledom tražila Neferu, ali od nje i dalje nije bilo ni traga. Njen otac je klimanjem glave dao znak sviračima da uđu jedan za drugim: muškarac s visokom harfom i devojčice u dugačkim, nabranim suknjama, s namirisanim kupama na glavi i s pokrivenim instrumentima pod rukom. Hatšepsut je sa zanimanjem primetila da će devojčice svirati najnovije tipove lutnji donete iz divljine severoistočnih krajeva. Podsetila je sebe da ne zaboravi da jednu od njih kasnije pozove u svoju sobu da joj svira, ali se pokunjeno prisetila kako treba da se sastane s faraonom. Kada je muzika počela, odgurnula je tanjir u stranu, ovlažila prste u bokalu s vodom i obrisala ih o suknju. Puzila je između osoba što jedu, k majci. Njen otac, udaljen svega nekoliko metara, bio je obuzet razgovorom s Menkovim ocem, Inenijem, svojim graditeljem, ali joj se majka nasmešila i rukom joj pokazala na jastučić pored stola.

„Večeras izgledaš veoma lepo“, reče Ahmoze. „Trebalo bi češće da nosiš cveće u kosi. Lepo ti stoji.“

Hatšepsut je klekla na jastuče. „Majko, gde je Neferu-kebit? Ako otac primeti da nije prisutna, zaista će se naljutiti. Mene večeras želi da ukori.“

Njena majka je spustila komad nara koji je htela da stavi u usta i uzdahnula. „Možda bi trebalo nekog da pošaljem da je potraži. Da li je danas bila uznemirena?“

„Jeste, bila je. Ispričala mi je užasan san koji često sanja. Hoće li se razboleti?“

Ahmoze otpi gutljaj vina. Muzika se prigušeno, kao talas nežnog žuborenja žičanih instrumenata preivala preko čavrljanja gostiju, a bučni smeh njenog muža je odzvanjao u naletima. Čudo jedno kako hrana oraspoloži muškarca, pa ni faraon nije izuzetak, pomislila je.